

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Výchovný ústav pro děti a mládež, Počátky, Horní 617

Horní 617, 394 64 Počátky

Identifikátor školského zařízení: 600 028 216

Termín konání komplexní inspekce: 12. - 14. únor 2002

Čj.	066 81/02-4020
Signatura	kk3zv201

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Výchovný ústav pro děti a mládež (dále jen VÚDM) je příspěvkovou organizací zajišťující výkon ústavní a ochranné výchovy dívek.

Školské zařízení sdružuje:

1. Základní škola¹ s kapacitou 12 žáků
2. Střední odborné učiliště s kapacitou 36 žáků
3. Výchovný ústav pro děti a mládež s kapacitou 48 lůžek
4. Školní jídelna s kapacitou 100 jídel

Studijní/učební obory podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání:

65-51-H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování

1. 65-51-H/003 Kuchař - číšník²

(JKOV: 64-90-2/00)

tříletý

65-52-H Kuchař, kuchařské práce

2. 65-52-H/001 Kuchař

(JKOV: 64-45-2/00)

tříletý

69-53-H Provoz služeb

3. 69-53-H/003 Provoz služeb

(JKOV: 64-97-2/05)

tříletý

HODNOCENÍ KVALITY REEDUKACE A RESOCIALIZACE

Reedukační a resocializační program

Reedukační a resocializační program (dále jen RRP) vychází z režimového systému a z fragmentů komunitního systému. Využívá se zejména skupinové dynamiky, kdy svěřenky vyjadřují návrhy řešení konkrétních situací na bázi autentického vrstevnického pohledu.

Adaptační fázi je věnována náležitá pozornost. Příchod nové svěřenky je avizován s několikadenním předstihem, vychovatelky „ladí“ příslušnou výchovnou skupinu (dále jen VS) na její pozitivní přijetí. Po vstupním rituálu (rozhovor s vedoucími pracovníky, s vychovatelkami, materiální vybavení) je nová svěřenka vřazena přímo do VS. Pedagogičtí pracovníci jí věnují zvýšenou pozornost. V posledních letech se u žádné svěřenky nevyskytly adaptační problémy.

Hodnotící systém je bodovací. Hodnocení probíhá denně v rámci večerního programu jednotlivých VS, týdenní rovněž na bázi VS a měsíční je celoustavní - vždy po jednání pedagogické rady. Po týdenním a měsíčním hodnocení jsou uděleny svěřenkám výhody (odměny). Jedná se zejména o odstupňované kapesné, volné vycházky, dovolenky u zákonných zástupců apod. Svěřenky jsou cíleně vedeny k reflexi a sebereflexi, vyžadováno je i sebehodnocení (pokusy). Občas dochází k znehodnocování hodnotícího systému nedůsledností

¹ dne 2002-02-06 změnil zřizovatel dodatkem zřizovací listiny čj. 12 304/02-21 název součásti na speciální základní školu

² dobíhající obor

a populismem pedagogických pracovníků (nadhodnocování).

Samospráva svěrenek je ustanovena, vede ji vedoucí vychovatelka. Přizván může být i ředitel. Schází se 1x za jeden až dva měsíce, dává různé podněty a návrhy týkající se chodu zařízení. Samosprávu tvoří volené zástupkyně jednotlivých VS.

Součástí RRP je i schránka důvěry a možnost svěrenek kdykoliv jednat s ředitelem. Schránka důvěry je v posledních letech využívána minimálně, možnosti jednat s ředitelem je využíváno hojně.

Vztahy k soukromému vlastnictví a k odpovědnosti za něj jsou rozvíjeny, svěrenky mají své osobní věci, mají k dispozici uzamykatelné skříně, cenné předměty si mohou uložit u svých vychovatelek. Pokud tak neučiní, vyžaduje vedení ústavu písemné prohlášení rodičů, že v případě ztráty nebudou požadovat náhradu škody.

Vedení ústavu se daří cca v jedné polovině případů navázat spolupráci s rodinami svěrenek. V ostatních případech jsou postoje rodičů indiferentní, proti snahám ústavu záměrně nevystupuje žádná rodina. Návštěvy rodičů jsou umožňovány v návštěvní den nebo po předchozí domluvě kdykoliv.

Osobní volno v objektu ústavu je svěrenkám udělováno vychovatelkami, volné vycházky a dovolenky u zákonných zástupců jsou umožňovány při splnění kritérií daných hodnotícím systémem a při písemném souhlasu územně příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí a mládeže. Vedení ústavu také vyžaduje, aby rodiče vyplnili předtištěný formulář (žádost o umožnění dovolenky). Zde vyjádří svůj souhlas s pobytem své dcery doma, souhlas se způsobem dopravy apod.

RRP umožňuje rozvoj mimořádného talentu a schopností svěrenek. V minulosti se takové případy objevily, byla jim umožněna návštěva místní ZUŠ³. Vhodné podmínky jsou dle potřeby zajištěny rovněž svěrenkám s dalším handicapem.

RRP zahrnuje kapesné, věcnou a finanční pomoc svěrenkám v souladu s vyhláškou MŠMT č. 247/1996 Sb. Využíváno je v tomto směru i sponzorských darů.

Analýzou RRP bylo ověřeno, že dodržují-li všichni pracovníci stanovená pravidla, je program pro svěrenky bezpečný a stimulující.

RRP eliminuje možnost vzniku skleníkového efektu, výchově realitou a pro realitu věnují pedagogičtí pracovníci náležitou pozornost. Využíváno je i vnějších vlivů, svěrenky vykonávají odborný výcvik v místních podnicích, účastní se různých brigád mimo ústav, vystupují na kulturních a sportovních akcích apod. Součástí týdenních programů výchovné práce jsou i různé domácí činnosti (praní, žehlení, zašívání). Svěrenky musí samy sledovat, jaké léky užívají, i když konečnou odpovědnost má personál, který také vede evidenci výdeje a parafuje osobní odpovědnost za výdej a užití.

Zájmová činnost je svěrenkám umožňována dle jejich zájmu, ten však je poměrně malý.

Podmínečného ubytování mimo ústav je využíváno, v době konání inspekce se jednalo o čtyři svěrenky.

Nábožensky založené svěrenky v současné době v ústavu nejsou, v minulosti se jednalo o jednu svěrenku, účast na obřadech jí byla umožňována.

RRP koresponduje s daným typem zařízení a se stupněm postižení svěrenek.

Reedukační a resocializační program je velmi dobrý.

Podmínky pro reedukační a resocializační činnost

³ základní umělecká škola

Ředitel je odborně a pedagogicky způsobilý, vedoucí vychovatelka nikoliv (v současné době studuje speciální pedagogiku). Z kolektivu osmi učitelů je odborně a pedagogicky způsobilá jedna, z kolektivu osmi vychovatelek je odborně a pedagogicky způsobilá rovněž jedna. Kvalifikaci si doplňují čtyři pedagogické pracovnice, speciální pedagogiku studuje i jedna z pomocných vychovatelek.

K resocializační činnosti je využíváno i nepedagogických pracovníků, zejména se jedná o kuchařky (odborný výcvik), sociální pracovníci a údržbáře. Svěřenky mají dostatečnou nabídku identifikačních vzorů a modelů chování, možností konfrontace s mužským prvkem je v ústavu minimum. Poměr mužů a žen se ani vzdáleně neblíží přirozenému prostředí.

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	0
Zástupce ředitele, vedoucí vychovatel	1	1
Učitelé	6	6
Mistři odborného výcviku	5 ⁴	5
Vychovatelé	8	8
Pomocní vychovatelé	4	4
Psycholog, etoped	0	0
Sociální pracovnice	1	1
Ostatní zaměstnanci	9	8
Celkem	30	28

Funkci metodika prevence sociálně patologických jevů vykonává vedoucí vychovatelka pro mimoškolní oblast a jedna z učitelek pro školu. Ta absolvovala i příslušné kurzy a školení. Zařízení má zpracován Minimální preventivní program.

Psychoterapeutický výcvik absolvovala jedna vychovatelka, další tři pracovníci včetně ředitele absolvovali před třemi lety prožitkový výcvik ASU⁵ v rozsahu cca 100 hodin. Velmi příznivé je, že je kolektiv pracovníků stabilizovaný. Většina pracovníků pracuje v ústavu deset a více let.

Zařízení disponuje dostatečným prostorovým zázemím k realizaci reedukačního a resocializačního programu. Prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, slabinou jsou rozměrově malé klubovny. Ložnice jsou čtyřlůžkové, jsou využívány i k výchovně-vzdělávací práci. Interiéry jsou na vysoké estetické úrovni, podíl světenek je značný.

Ústav je velmi dobře vybaven počítačovou technikou, k dispozici je celá počítačová učebna. V případě zájmu jsou svěrenkám počítače zapůjčovány i na internát.

Vybavení audiovizuální technikou je pro daný typ zařízení standardní.

Vybavení ústavu na sportovní činnost je standardní.

Vliv sociodemografických podmínek na činnost ústavu je příznivý.

Podmínky pro reedukační a resocializační činnost jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace

Vnitřní řád i hodnotící systém je svěrenkám plně srozumitelný, orientují s v něm. Struktura

⁴ ostatní osobní náklady

⁵ aktivní sociální učení

denního režimu koresponduje s věkem i stupněm postižení svěřenek.

Úroveň spolupráce pedagogických pracovníků (učitelé - vychovatelé) je velmi dobrá, komunikační cesty jsou plně funkční.

Sociální pracovnice plní svou funkci na velmi dobré profesionální úrovni. Psychologa ani etopeda zařízení nemá.

Pedagogičtí pracovníci sledují při své činnosti krátkodobé i dlouhodobé reedukační a resocializační cíle, individuální výchovně-vzdělávací plány na svěřenky nejsou zpracovávány. Jednotlivé aspekty reedukačního a resocializačního programu jsou naplňovány.

Používané metody jsou dostatečně pestré, v přiměřené míře je využíváno modelových situací a sociálního tréninku. Psychorelaxačních a psychoterapeutických technik je využíváno v menší míře (psychodrama). Svěřenkám je dle potřeby poskytován prostor pro samostatné aktivity (psaní básnické sbírky a další literární činnost). Podíl represe v činnosti vychovatelek je přiměřený. Dočasného vylučování svěřenek z kolektivu není využíváno.

Velmi dobré zkušenosti jsou s umožňováním dobrovolného pobytu svěřenek v ústavu po dosažení zletilosti v souvislosti s přípravou na povolání. V těchto případech ředitel sepisuje s dotyčnou svěřenkou dohodu, kterou obě strany podepisují.

Struktura denního režimu odpovídá psychohygienickým zásadám. Čas k výchovně-vzdělávací práci je využíván efektivně, vychovatelky končí službu ve 21 hodin.

Ještě v minulém školním roce vycházel ústavní časopis, v letošním školním roce se nepodařilo sestavit redakční radu. Tu vedl ředitel ústavu a počítá se s obnovením této činnosti.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace jsou velmi dobré.

Interakce a komunikace

Jednání v ústavu má svá dohodnutá pravidla, která jsou svěřenkám známa, jsou respektována a akceptována. Osobnost svěřenky je respektována, komunikace vychází ze vzájemné důvěry. Prostor pro diskusi je dostatečný, různost názorů je připouštěna. Komunikativní schopnosti svěřenek jsou cíleně rozvíjeny různými formami - včetně dramatických forem.

Pedagogičtí pracovníci ovlivňují velmi významně psychosociální podmínky reedukačního a resocializačního procesu. Cílem je navodit atmosféru důvěry a spolupráce, svěřenky jsou vedeny k vzájemné toleranci. Případy xenofobie a rasové nesnášenlivosti se nevyskytují.

Verbální i nonverbální komunikace pedagogických pracovníků je celkově na dobré úrovni.

V průběhu inspekce nebyly zaznamenány výraznější projevy nevhodného chování svěřenek ani negativní vztah k výuce nebo reedukačnímu a resocializačnímu programu.

Nebyly zjištěny ani projevy hostilních postojů svěřenek vůči zařízení či personálu.

Interakce a komunikace je vynikající.

Další aktivity, které významně ovlivňují reedukační a resocializační činnost školského zařízení

Ústav se účastní většiny sportovních a kulturních soutěží pořádaných pro daný typ zařízení. Dosahuje velmi dobrých výsledků, v posledních letech spíše v oblasti kulturní. Velmi dobré je i zapojení ústavu do obdobných akcí v místě.

Svěřenky samy iniciovaly nácvik různých dramatických forem (Otesánek, Mrazík, Tři oříšky pro Popelku). Personál vyšel svěřenkám vstříc i při pěvecké soutěži Rozjezdy pro hvězdy a při Školní akademii. Jedna ze svěřenek napsala sbírku básní.

Prázdninové aktivity jsou dostatečně pestré, každý týden je uspořádán jednodenní zájezd,

možný je i putovní tábor. V posledních letech nejsou pořádány výměnné pobyty. Programy se orientují hlavně na sportovní, relaxační a brigádnickou činnost.

Cizinky se v ústavu dosud nevyskytly.

Stáže a odborné praxe ústav umožňuje studentům škol s daným zaměřením.

Velmi příznivé a ojedinělé je umístění Úmluvy o právech dítěte a Listiny základních práv a svobod ve formě nástěnných obrazů na místě přístupném svěřenkám.

Odborné přednášky a semináře zařízení nepořádá.

Spolupráce s místními orgány i s policií je velmi dobrá. Totéž platí o spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže.

Metoda ASU byla za pomoci externích spolupracovníků uplatněna na vzorku 20 svěřenek (psychodrama, sociální trénink). Akce skončila po 20 sezeních.

Zcela ojedinělá jsou katamnestická sledování, které ústav provádí a jehož výsledky zpracovává ve „Zprávě o bývalých svěřenkách Výchovného ústavu pro děti a mládež Počátky“. Vzhledem k citlivosti údajů se jedná o materiál neveřejný.

Další aktivity ovlivňující reedukační a resocializační činnost jsou mimořádně kvalitní.

Výsledky reedukace a resocializace

Výskyt sociálně patologických jevů byl personálem opakovaně zjištěn. V červnu 2001 došlo k jednorázovému případu ponižování lidské důstojnosti v případě cca deseti obětí a pětice agresorek. Vedení ústavu případ řešilo důsledně ve spolupráci s policií. Případy toxikomanie se objevují po příjezdu svěřenek z akcí mimo ústav (dovoz semínek durmanu apod.), personál tyto případy včas odhaluje a řeší. Ojediněle se vyskytují případy sebepoškozování (v současnosti jeden případ). Suicidiální pokusy, pohlavní zneužívání a další sociálně patologické jevy se v ústavu v posledních letech nevyskytly. Občas se objevují krádeže mezi svěřenkami, personálem jsou důsledně šetřeny a řešeny. Nejvýraznějším problémem v této oblasti je kouření svěřenek mladších osmnácti let.

Výsledky reedukace a resocializace jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality reedukace a resocializace

Reedukace a resocializace je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Přímá výchově-vzdělávací činnost je v rámci plnění povinné školní docházky ve Speciální základní škole realizována podle schváleného vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 při respektování doplňků programu čj. 25 018/98-22, platného od 1. září 1998.

Časová dotace vyučovacích předmětů odpovídá stanoveným zásadám učebního plánu, daná minima jsou dodržována. Rozvržení v rámci jednotlivých postupných ročníků i celkové týdenní souhrny jsou v pořádku (koncipováno pro 6. – 9. ročník, v době inspekce vyučováno v 7. – 9. ročníku). Svěřenky, které přicházejí do zařízení v průběhu školního roku a byly vzdělávány (často s výraznými absencemi) podle jiného programu, jsou zařazovány do výuky v realizovaném programu školy. V rámci zajišťované kontinuity výuky je ovlivňující okolností ročník plnění povinné školní docházky u přicházejících dívek a délka pobytu v ústavu před zahájením profesní přípravy. Systém práce v odděleních vyžaduje od učitelů specifitější

přípravu – tato záležitost je zabezpečována v písemné podobě příkladným způsobem. Podrobná dokumentační základna (komplexní zprávy z příslušného diagnostického ústavu) poskytuje potřebnou míru informovanosti o svěřenkách se specifickými vzdělávacími potřebami. V současné době ve třídě taková žákyně není.

Profesní příprava svěřenek je zabezpečována ve dvou tříletých učebních oborech: kuchařka (65-52-H/001) a provoz služeb (69-53-H/003). Oba učební obory korespondují s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, užití učební dokumenty (v obou případech) schválilo Ministerstvo hospodářství a jsou platné (čj. 807 622/95-74 a též čj. 805 719/95-74) od 1. září 1995 počínaje prvními ročníky.

Učební obor „Provoz služeb“ je možné realizovat ve formě širší profesní přípravy s ukončením vzdělávání po dvou letech. Této možnosti využíváno není (uplatňovaný systém je vhodnější). Vedení ústavu věnuje mimořádnou pozornost dokončení profesní přípravy v situaci, kdy je rušen či zletilostí zaniká výkon ústavní výchovy. Svěřenky přecházejí (např. po ukončení 1. ročníku) do běžných SOU⁶ či je u starších dívek uplatňována forma uzavření dohody (se zákonnými zástupci a u zletilých přímo se svěřenkou). Je tak podporována skutečnost dosažení příslušného kvalifikačního vzdělání – výrazně pozitivní předpoklad další existence absolventek.

Teoretická průprava probíhá v obou výučních oborech přímo v prostorách zařízení, třídy jsou vhodně disponovány, úpravnost a vybavenost je úměrná. K dispozici je učebna situovaná jako odborná pracovna (slouží žákyním základní školy i středního odborného učiliště), byla zřízena speciálně vybavená třída pro zabezpečení odpovídající úrovně obsluhy osobních počítačů. Vybavenost učebnicemi a dalším doprovodným výukově potřebným materiálem (kromě pomůcek) je na dobré úrovni, struktura nově upravené žákovské knihovny odpovídá věkové skladbě svěřenek v nabídkové sféře zájmového i vzdělávacího charakteru. Výpůjčky jsou poměrně bohaté. Učitelská knihovna je ve sborovně, odborná vybavenost je vhodná, aktualizace je prováděna. Umístění knihovny evokuje zájem pedagogů.

Odborný výcvik probíhá jak v prostorách výchovného ústavu („Provoz služeb“ kompletně, kuchařské zaměření v dílčí části), tak i mimo zařízení. To je řešeno formou dohody s příslušným pracovištěm a zainteresováním pracovníků zařazením do funkční kategorie instruktorek. Prostorová i materiální vybavenost v ústavu je vyhovující až velmi dobrá – cvičná kuchyně s jídelnou, odborná pracovna švadlenského zaměření apod. Zařazení nabídky volitelných předmětů je odpovídající typem i rozsahem. Především u oborů profesního charakteru je vhodně rozšiřováno spektrum přípravy a propojenosti s potřebou resocializačního záměru – diferencovaná dotace je dodržena. Třídní knihy a třídní výkazy jsou vedeny pečlivě.

Záznamy o docházce a obsahovém členění přímé praktické výuky (odborném výcviku) jsou vedeny u kuchařského oboru v „Deníku evidence odborného výcviku“. Evidence je přehledná, dokládá skutečnost plnění předepsané učební osnovy. Analýzou byly zjištěny dílčí nedostatky: nedaří se naplňovat požadavky tematického celku „Nácvik přípravy pokrmů studené kuchyně“ (opakující se problém – konzultováno a řešeno s vedením ústavu v průběhu a rámci komplexní inspekce).

Evidence přímé praktické průpravy oboru „Provoz služeb“ není prováděna prostřednictvím „Deníku evidence odborného výcviku“. Učitelky mají zpracován vlastní přehled, který v podstatě dokládá totéž. K 1. březnu 2002 bylo dohodnuto zavedení tiskopisu SEVT 49 452 0 (viz Povinná dokumentace škol a školských zařízení – věstník MŠMT č. 9 z 1. září 2001, čj. 20 774/2001-20).

Systém práce v odděleních základní školy komplikuje fakt tří až čtyř postupných ročníků ve

⁶ střední odborné učiliště

třídě. Při postupném naplňování kapacity školy přistoupilo vedení ústavu k dělení počtu svěřenek při výuce českého jazyka a matematiky (dělení výuky cizího jazyka – angličtina, němčina – je samozřejmé). Tato skutečnost plně nekoresponduje s danými zásadami, ovšem z hlediska určitého „upřednostnění“ výchovného aspektu je přínosná. Dotační nevyváženost hodin v jednotlivých postupných ročnících je řešena režimově uvážlivě.

Nepříliš vhodná je koncentrace předmětu český jazyk do dvou dnů v týdnu (pondělí: K2 + PS 2, pátek K 2), zařazování matematiky na 5. vyučovací hodinu (pondělí: PS, pátek K 2 + PS) – především v týdnech, kdy má K 1 odborný výcvik.

Ustanovení o délce vyučovacího dne v odborném výcviku v 1. ročnících je dodržováno (šest hodin). Zásadní rozpor byl zjištěn v naplňování délky vyučovací hodiny odborného výcviku.

Zavedený systém tzv. „Deníku praxe“ přináší pozitiva (denní záznam svěřenky o druhu vykonávané práce a technologickém postupu) a je i účelnou zpětnou vazbou pro kontrolní činnost ředitele zařízení (srovnání při přímé kontrole průběhu odborného výcviku je validní).

Kvalifikační struktura pracovníků na úseku profesní přípravy svěřenek není plně uspokojivá – chybí dílčím způsobem erudice odborná (řemeslná), dílčím způsobem pak obecně či speciálně pedagogická. Tuto skutečnost částečně eliminuje dlouhodobější praxe, zkušenost i zcela mimořádný zájem o výkon dané profese.

Rezervy jsou patrné v celkovém kontextu přímé vyučovací práce učitele – v metodice práce, využívání vhodných pomůcek (včetně audiovizuálních), stavbě, členění a tempu ve vyučovací hodině, variabilitě vyučovacích metod a způsobu předávání informací, využívání zpětné vazby při analýze zjištěných chyb apod. S ohledem na skutečnost heterogenní skladby ve třídě chybí výraznější uplatňování principu názornosti, motivace nepřímého (samostatného) zaměstnání svěřenek při práci v odděleních, posílení kontrolní a hospitační činnosti ředitele především v uváděných oblastech.

Pozitivně je hodnocena věcná správnost interpretace učiva (v odborných předmětech SOU i ve smyslu určité vědomostní „nadstavby“), respektování individuálních dispozic svěřenky. Velmi pečlivě (a s vysokou dávkou trpělivosti) je přistupováno k rozvoji komunikativních dovedností, vhodná je úroveň verbální i neverbální komunikace učitele. Kázeň je založena na respektování přirozené autority pedagogického pracovníka, jsou určena pravidla kontaktu, plnění je vyžadováno. Eventuální projevy nežádoucího chování svěřenek (především slovního charakteru) jsou eliminovány bezprostředně, forma je vhodná.

Profesní příprava v obou oborech je ukončována závěrečnými zkouškami a vydání výučního listu. Prověrkou „Protokolů o závěrečných zkouškách“ a „Kontrolních listů závěrečných zkoušek“ nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti.

Souhrnně je úroveň ve sledované oblasti hodnocena v pásmu průměru.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Koncepčním záměrem vedení ústavu je kvantitativní změna ve škole - rozšíření speciální základní školy na úkor SOU. Perspektivně bude vedení ústavu výrazněji signalizovat územně příslušnému diagnostickému ústavu situaci v plnění povinné školní docházky v základní škole a naplňovat třídu (perspektivně třídy) při maximálně dvou odděleních.

Tato změna se chystá v souvislosti s novým zákonem o zařízeních pro výkon ústavní

a ochranné výchovy, který byl aktuálně schválen Parlamentem ČR. V oblasti materiálních podmínek se chystá půdní vestavba v objektu internátu a výstavba sedlové střechy se skladovacími prostory na budově školy. Se zřizovatelem byla projednána změna v budově školy, další jednání ředitel chystá po vstoupení v platnost výše uvedeného zákona. Veškeré koncepční záměry vycházejí z analýzy současného stavu a reagují na požadavky trhu. Priority jsou stanoveny, stanovené cíle jsou reálné.

Roční plán práce je zpracován, z něj vycházejí týdenní programy výchovné práce zpracovávané vychovatelkami v participaci se svěřenkami.

Pracovníci mají možnost účastnit se stanovování strategických cílů, v menší míře ji i využívají, ředitel je akceptuje.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou jednoznačně vymezeny organizačním řádem a pracovními náplněmi a jsou delegovány na příslušnou úroveň řídicí struktury.

Dokumentace ústavu vykazuje některé nedostatky. Týdenní programy výchovné práce ve školním roce 2001 - 2002 jsou zpracovávány formou předtištěných tabulek. Na zápisy v pracovní dny je málo místa, zápisy obsahují často zcela zbytečně činnosti dané režimem dne („příchod z odpoledního vyučování“, „večerní úklidy“ apod.). Zápisy o výchovně-vzdělávací činnosti jsou často nekonkrétní, formální („TV-vycházka“).

Osobní spisy svěřenek jsou uloženy na bezpečném místě u sociální pracovnice, nakládání s nimi je profesionální. Ochrana osobních dat je zajištěna s výjimkou některých údajů ve výroční zprávě.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, zápisy z jejího jednání jsou prováděny. Pedagogická rada jedná v měsíčním intervalu, po ní následuje měsíční hodnocení (sumarizace událostí a hodnocení svěřenek za uplynulý měsíc). Projednávány jsou veškeré kazuistiky. Většinou také probíhá metodické sdružení, byla nakoupena odborná literatura, která je pedagogickými pracovníky využívána (vedoucí vychovatelka zadává vychovatelkám zpracování odborných referátů).

Všichni zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím, vnitřní informační systém je plně funkční. Informace jsou předávány včas a v nezkrácené podobě. Informace zákonným zástupcům jsou poskytovány při jejich návštěvách v zařízení, písemně jen na jejich vyžádání.

Zařízení se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Využíváno je místního a regionálního tisku, ústav má vlastní www stránky. Ve městě jsou pořádány výstavy ručních prací, pravidelná je účast na Akademiích, brigádnická činnost apod. Vedení ústavu zajišťuje potřebnou dokumentaci foto a videotechnikou převedenou na CD.

Vedení ústavu velmi citlivě reaguje na podněty zaměstnanců i svěřenek. Ředitel je vůči svěřenkám mimořádně empatický a jejich problémy řeší velmi citlivě.

Dokumentace ústavu vykazuje dílčí nedostatky, například výroční zpráva obsahuje jména svěřenek a další konkrétní údaje o nich, ve všech materiálech je užíváno nesprávného termínu chovanka

Noční služby zajišťuje dvojice pomocných vychovatelek (svěřenky spí ve dvou poschodích), k dispozici je vnitřní poplašný systém, který mohou aktivovat na dálku osobním ovladačem.

Přímá výchovná (vyučovací) práce vedoucích pracovníků je naplňována řádným způsobem.

Občanské průkazy svěřenek jsou bez jejich souhlasu uloženy u sociální pracovnice, při výjezdech mimo ústav dostávají průkazku, která ovšem není průkazem totožnosti.

Organizování je na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Styl řízení je jednoznačně demokratický. Ředitel připouští a iniciuje diskusi, pak vydává rozhodnutí. Operativní řízení vychází z plánování a kontrolní činnosti vedoucích pracovníků.

Řízení jako celek je plně funkční a účinné. Pracovníci mají velmi dobré podmínky pro kreativitu a plně jich využívají. Lidského potenciálu je v tomto směru využíváno velmi dobře.

Začínající vychovatelka má přidělenou zkušenou uvádějí kolegyni, zvýšenou pozornost jí věnuje i vedoucí vychovatelka. Pracovníci mají možnost dalšího vzdělávání zejména z nabídky Pedagogického centra v Českých Budějovicích, odborná knihovna v ústavu má přes 900 titulů.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků není vytvořen. Kritéria hodnocení jsou zpracována a pracovníci je znají. Využívána jsou ale jen při udělování mimořádných odměn a osobních příplatků.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

V ústavu je vytvořen systém vnitřní kontroly, který mapuje celou organizační strukturu. Příslušné záznamy vede ředitel. Ředitel vypracoval tiskopis pro kontroly stravovacího úseku, sám se občas těchto kontrol účastní.

Hospitační činnost provádí ředitel ve škole a vedoucí vychovatelka v mimoškolní oblasti. Hospitační zápisy jsou prováděny, četnost hospitací je nedostatečná.

Analýza výsledků kontrol je prováděna, dotyčný pracovník je s výsledkem kontroly vždy seznámen. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich odstranění.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení podmínek činnosti

Podmínky pro činnost školského zařízení jsou velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Základní informace o kolektivu svěřenců

Kapacita zařízení	48
Evidenční stav	45
Počet výchovných skupin	4
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	34
Počet svěřenců na útěku	3
Počet svěřenců ve vazbě	0
Počet svěřenců podmíněčně propuštěných	4
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	39
Počet svěřenců s uloženou ochrannou výchovou	0

Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	6
Počet svěřenců v péči neurologa	3
Počet svěřenců v psychiatrické péči	8

Kapacita zařízení je využívána mimořádně dobře.

Rozdělení svěřenek do VS

Výchovná skupina	Počet svěřenek	ZŠ	Žáci SOU	Žáci SOŠ	Sourozenci
1.	12	0	12	0	0
2.	8	0	8	0	0
3.	11	11	0	0	0
4.	10	0	10	0	0
Celkem	41	11	30	0	0

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 2001-12-10 pod čj. 26 813/2001-21
- Rozvrh služeb vychovatelek
- Týdenní programy výchovné práce ve školním roce 2001 - 2002
- Zápisy z kontrolní činnosti vedoucí vychovatelky
- Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2 a schválené úpravy od 1.9.1998, čj. 25 018/98-22
- Učební dokumenty oboru 69-53-H/003, čj.805 719/95-74 (Provoz služeb)
- Učební dokumenty oboru 65-52-H/001, čj. 807 622/95-74 (Kuchař – kuchařka)
- Deníky evidence odborného výcviku oboru 65-52-H/001
- Třídní knihy
- Třídní výkazy
- Protokol o závěrečných zkouškách
- Kontrolní listy závěrečných zkoušek
- Rozvrh vyučovacích hodin
- Úvazky učitelů a ředitele
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Vnitřní řád za dne 2000-08-25 (Pracovní verze platná od 1. 9. 2000)
- Organizační řád platný od 2000-09-01
- Plán výchovné a vzdělávací činnosti na rok 2001/2002
- Evidence vydávání léků
- Ústavní časopis

ZÁVĚR

Ústav má zpracován velmi dobrý reedukační a resocializační program. Příznivé je, že vedení ústavu do něj začleňuje prvky rodinné výchovy i fragmenty komunitního systému.

Personální zajištění však není z pohledu požadované erudice na dobré úrovni. Většina pracovníků tento handicap z větší části eliminuje osobnostními předpoklady a zejména dlouholetou praxí v oboru. Materiální podmínky pro činnost ústavu jsou velmi dobré a chystá se jejich další zlepšení. Těžko řešitelným problémem jsou rozměrově nevyhovující klubovny. Vysoká je estetická úroveň všech interiérů, přínosná je participace svěřenek na jejich úpravách. Celkově jsou podmínky pro reedukační a resocializační činnost velmi dobré.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace jsou na velmi dobré úrovni. Metody jsou pestré, svěřenkám je poskytován přiměřený prostor pro jejich samostatné aktivity. Ojedinelé jsou pozitivní zkušenosti s dobrovolnými pobyty svěřenek v zařízení po ukončení ústavní (ochranné) výchovy v souvislosti s jejich další přípravou na povolání.

Interakce a komunikace i další aktivity související s reedukací a resocializací jsou vynikající.

Výsledky reedukace a resocializace jsou velmi dobré, ústav provádí poměrně rozsáhlá katamnestická sledování, na jejichž základě jsou vypracovávány důvěrné zprávy.

Sociálně patologické jevy se mezi svěřenkami vyskytují v malé míře a jsou personálem důsledně šetřeny a řešeny.

Vzdělávání svěřenek probíhá v ústavní škole, povinná školní docházka je plněna ve speciální základní škole podle schváleného vzdělávacího programu, profesní příprava svěřenek je zabezpečena ve dvou tříletých učebních oborech (kuchařka a provoz služeb). Oblast vzdělávání je celkově na průměrné úrovni.

Podmínky pro činnost školského zařízení (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy) jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zdeněk Slomek	PaedDr. Zdeněk Slomek v. r.

V Ústí nad Labem dne 2002-03-08

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-04-03

Razítko

Ředitel školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Hajný

Mgr. Petr Hajný v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel	2002-04-03	066 81/02-4020
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.